

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rachunkowość instytucji finansowych II, PG_00177693						
Kierunek studiów	Finanse i rachunkowość (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			6.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Zarządzania -> Katedra Rachunkowości						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Zackiewicz-Brunke				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	30.0	0.0	0.0	0.0	60
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	60		4.0		86.0	150

<p>Cel przedmiotu</p>	<p>A. Zapoznanie studentów z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikowaniem zdarzeń, których skutki powinny być przedmiotem ewidencji księgowej i prezentacji w sprawozdaniu finansowym jednostek prowadzących działalność na podstawie prawa bankowego oraz na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej według ustawy o rachunkowości i MSR, 2) podstawowymi zasadami sporządzania sprawozdawczości finansowej banku według standardów międzynarodowych i zakładu ubezpieczeń, 3) wyceną poszczególnych składników aktywów i pasywów banku, 4) zasadami ustalania wyniku finansowego banku i instytucji ubezpieczeniowej, 5) z planowanymi regulacjami międzynarodowymi mającymi wpływ na wycenę aktywów i pasywów zakładu ubezpieczeń (zmiany w MSSF 4), 6) z zasadami wyceny umowy ubezpieczeniowej oraz ujęcia jej w rocznym sprawozdaniu finansowym. <p>B. Przygotowanie studentów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zrozumienia podstawowych elementów sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z całkowitych dochodów, co umożliwi im czytanie danych finansowych zawartych w tych częściach rocznego sprawozdania finansowego banku, 2) ustalania wyniku finansowego oraz dokumentowania i dekretowania operacji związanych z ustalaniem wyniku technicznego i finansowego w jednostkach prowadzących działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną. 													
<p>Efekty uczenia się przedmiotu</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="454 1070 788 1099">Efekt kierunkowy</th> <th data-bbox="799 1070 1139 1099">Efekt z przedmiotu</th> <th data-bbox="1150 1070 1481 1099">Sposób weryfikacji i oceny efektu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="454 1106 788 1339"> <p>[FiRMU2_W07] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie regulacje oraz normy prawne, organizacyjne i etyczne, w tym dotyczące ochrony własności intelektualnej, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p> </td> <td data-bbox="799 1106 1139 1339"> <p>Student przywołuje i wyjaśnia regulacje oraz normy prawne stanowiące podstawę funkcjonowania zakładów ubezpieczeń i banków oraz regulacje etyczne obowiązujące ubezpieczycieli i banki oraz ich kontrahentów, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p> </td> <td data-bbox="1150 1106 1481 1339"> <p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1346 788 1704"> <p>[FiRMU2_W02] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie specyfikę, złożoność oraz funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych.</p> </td> <td data-bbox="799 1346 1139 1704"> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje kategorie bilansowe i wynikowe banków i zakładów ubezpieczeń, • klasyfikuje kategorie bilansowe i wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • identyfikuje sytuację finansową banków i zakładów ubezpieczeń na podstawie sporządzonych sprawozdań finansowych, • identyfikuje i rozpoznaje kapitały własne zakładów ubezpieczeń zgodnie z prawem bilansowym i dyrektywą Wyplacalność II. </td> <td data-bbox="1150 1346 1481 1704"> <p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1711 788 2063"> <p>[FiRMU2_U05] Student potrafi - z perspektywy finansów i rachunkowości - identyfikować oraz poprawnie stosować normy prawne, zawodowe i etyczne w kontekście obszaru nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.</p> </td> <td data-bbox="799 1711 1139 2063"> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacuje kategorie wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • przedstawia wycenę aktywów i pasywów banków i zakładów ubezpieczeń w świetle obowiązujących norm, • sporządza sprawozdanie finansowe banku i zakładu ubezpieczeń, • porównuje wycenę aktywów i pasywów według prawa bilansowego i dyrektywy Wyplacalność II </td> <td data-bbox="1150 1711 1481 2063"> <p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	<p>[FiRMU2_W07] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie regulacje oraz normy prawne, organizacyjne i etyczne, w tym dotyczące ochrony własności intelektualnej, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p>	<p>Student przywołuje i wyjaśnia regulacje oraz normy prawne stanowiące podstawę funkcjonowania zakładów ubezpieczeń i banków oraz regulacje etyczne obowiązujące ubezpieczycieli i banki oraz ich kontrahentów, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>	<p>[FiRMU2_W02] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie specyfikę, złożoność oraz funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych.</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje kategorie bilansowe i wynikowe banków i zakładów ubezpieczeń, • klasyfikuje kategorie bilansowe i wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • identyfikuje sytuację finansową banków i zakładów ubezpieczeń na podstawie sporządzonych sprawozdań finansowych, • identyfikuje i rozpoznaje kapitały własne zakładów ubezpieczeń zgodnie z prawem bilansowym i dyrektywą Wyplacalność II. 	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>	<p>[FiRMU2_U05] Student potrafi - z perspektywy finansów i rachunkowości - identyfikować oraz poprawnie stosować normy prawne, zawodowe i etyczne w kontekście obszaru nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacuje kategorie wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • przedstawia wycenę aktywów i pasywów banków i zakładów ubezpieczeń w świetle obowiązujących norm, • sporządza sprawozdanie finansowe banku i zakładu ubezpieczeń, • porównuje wycenę aktywów i pasywów według prawa bilansowego i dyrektywy Wyplacalność II 	<p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>	
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu												
<p>[FiRMU2_W07] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie regulacje oraz normy prawne, organizacyjne i etyczne, w tym dotyczące ochrony własności intelektualnej, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p>	<p>Student przywołuje i wyjaśnia regulacje oraz normy prawne stanowiące podstawę funkcjonowania zakładów ubezpieczeń i banków oraz regulacje etyczne obowiązujące ubezpieczycieli i banki oraz ich kontrahentów, istotne z punktu widzenia finansów i rachunkowości.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>												
<p>[FiRMU2_W02] Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie specyfikę, złożoność oraz funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych.</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje kategorie bilansowe i wynikowe banków i zakładów ubezpieczeń, • klasyfikuje kategorie bilansowe i wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • identyfikuje sytuację finansową banków i zakładów ubezpieczeń na podstawie sporządzonych sprawozdań finansowych, • identyfikuje i rozpoznaje kapitały własne zakładów ubezpieczeń zgodnie z prawem bilansowym i dyrektywą Wyplacalność II. 	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>												
<p>[FiRMU2_U05] Student potrafi - z perspektywy finansów i rachunkowości - identyfikować oraz poprawnie stosować normy prawne, zawodowe i etyczne w kontekście obszaru nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacuje kategorie wynikowe występujące w bankach i zakładach ubezpieczeń, • przedstawia wycenę aktywów i pasywów banków i zakładów ubezpieczeń w świetle obowiązujących norm, • sporządza sprawozdanie finansowe banku i zakładu ubezpieczeń, • porównuje wycenę aktywów i pasywów według prawa bilansowego i dyrektywy Wyplacalność II 	<p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>												

1. Rachunkowość finansowa jednostek prowadzących działalność na podstawie prawa bankowego według ustawy o rachunkowości (UoR) i MSR.

1.1. Wycena początkowa, bieżąca i bilansowa poszczególnych składników aktywów i pasywów.

1.2. Ujęcie w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych związanych z działalnością operacyjną oraz inwestycyjną i finansową scharakteryzowanych w punkcie opisanym w nawiasie [*Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym zdarzeń związanych z działalnością operacyjną, inwestycyjną i finansową dotyczących:*

a) aktywów trwałych (wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, inwestycje długoterminowe, długoterminowe rozliczenia międzyokresowe),

b) aktywów obrotowych (zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe),

c) kapitałów (funduszy) własnych (podstawowy, zapasowy, z aktualizacji wyceny, pozostałe rezerwowe, zysk, strata, odpisy z zysku),

d) zobowiązań i rezerw na zobowiązania (rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, rozliczenia międzyokresowe).],

a ponadto operacji specyficznych dla działalności bankowej a w szczególności z:

a) rozliczeniami pieniężnymi krajowymi i transgranicznymi oraz innymi operacjami bankowymi,

b) rozrachunkami z bankiem centralnym, z podmiotami rynku finansowego i z pozostałymi jednostkami,

c) instrumentami finansowymi, w tym:

należnościami z tytułu kredytów, pożyczek, skupionych wierzytelności i innych,

papierami wartościowymi i udziałami,

d) aktywami przejętymi za długi,

e) zobowiązaniami finansowymi, w tym z tytułu depozytów,

f) zobowiązaniami warunkowymi, w tym z tytułu udzielonych zabezpieczeń (poręczeń, zastawów i innych) oraz wynikającymi z tytułu operacji kupna-sprzedaży z klauzulą odkupu,

g) przychodami i kosztami z tytułu odsetek, prowizji oraz innymi operacjami wpływającymi na wynik na działalności bankowej,

h) kosztami działania banku,

i) dokonywaniem odpisów z tytułu utraty wartości należności i ich aktualizacją oraz tworzeniem i rozwiązywaniem rezerw m.in. na zobowiązania warunkowe.

1.3. Specyfika inwentaryzacji w bankach.

1.4. Ujęcie w księgach rachunkowych różnic pomiędzy wyceną początkową, bieżącą i bilansową.

1.5. Ustalanie wyniku finansowego i jego rozliczanie.

2. Rachunkowość finansowa jednostek prowadzących działalność na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej według ustawy o rachunkowości i MSR.

2.1. Wycena początkowa i bilansowa poszczególnych składników aktywów i pasywów.

2.2. Ujęcie w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych związanych z działalnością operacyjną, inwestycyjną i finansową scharakteryzowanych w punkcie opisanym w nawiasie [*Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym zdarzeń związanych z działalnością operacyjną, inwestycyjną i finansową dotyczących:*

a) aktywów trwałych (wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, inwestycje długoterminowe, długoterminowe rozliczenia międzyokresowe),

b) aktywów obrotowych (zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe),

c) kapitałów (funduszy) własnych (podstawowy, zapasowy, z aktualizacji wyceny, pozostałe rezerwowe, zysk, strata, odpisy z zysku),

d) zobowiązań i rezerw na zobowiązania (rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, rozliczenia międzyokresowe).],

a ponadto operacji specyficznych dla działalności ubezpieczeniowej, związanych w szczególności z:

a) działalnością lokacyjną, w tym w zakresie przychodów i kosztów związanych z tą działalnością,

b) reasekuracją, w tym w zakresie rozliczeń z tytułu reasekuracji oraz udziałów reasekuratorów w pozycjach bilansowych i wynikowych,

c) należnościami od ubezpieczających, od pośredników ubezpieczeniowych,

d) zobowiązaniami podporządkowanymi,

e) tworzeniem i rozwiązywaniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto i na udziale własnym,

f) zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich,

g) funduszami specjalnymi,

h) przychodami z tytułu składek,

i) wypłatami odszkodowań i świadczeń

j) kosztami akwizycji, k) kosztami administracyjnymi.

2.3. Ujęcie w księgach rachunkowych różnic pomiędzy wyceną początkową, bieżącą i bilansową.

2.4. Księgowe ujęcie pozostałych kosztów i przychodów technicznych i oraz pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych.

2.5. Ustalanie wyniku technicznego i finansowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe	Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu rachunkowości finansowej i sprawozdawczości finansowej		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi i pytaniami testowymi lub Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi. Szczegółowe warunki ustala prowadzący na początku semestru.	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autorskie materiały dydaktyczne (wykładowe i ćwiczeniowe) prowadzących zajęcia. 2. Bauer K., M. Chmielowiec-Lewczuk, B. Lament, E. Spigarska, <i>Wielowymiarowość informacji finansowych i niefinansowych w zakładach ubezpieczeń</i>, Instytut Prawa Gospodarczego Sp. z o.o. 2021. 3. Iwanicz-Drozdowska M., Zarządzanie finansowe bankiem w erze cyfrowej, PWE, Warszawa [najnowsze wydanie]. 4. Lament M., J. Piątek <i>Rachunkowość zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji</i>, PWN 2023. 5. Mazurczak-Mąka A., Szkarłat-Koszalka A., Jonas K., <i>Rachunkowość zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji</i>, Difin 2021. 6. Popowska E., Wąsowski W., <i>Rachunkowość bankowa po zmianach</i>, Difin, Warszawa [najnowsze wydanie]. 7. Szadzińska A., <i>Rachunkowość banku komercyjnego. Zbiór zadań</i>, WSB Gdańsk [najnowsze wydanie]. 8. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, Dz.U. 2016 poz. 562 z późn. zm. 9. Rozporządzenie Komisji (UE) 2021/2036 z dnia 19 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 17, Dz. Urz. UE L. 416 10. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. 2010 nr 191 poz. 1279 z późn. zm.). 11. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. 2008 nr 235 poz. 1589 z późn. zm.). 12. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 1994 nr 121 poz. 591 z późn. zm.). 13. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Dz.U. 2015 poz. 1844 z późn. zm. 	
	Uzupełniająca lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hołda A., Staszek A., <i>Rachunkowość finansowa ubezpieczycieli. Podejście pragmatyczne</i>, C. H. Beck 2014. 2. Jankowska K., Baliński K., <i>Rachunkowość bankowa</i>, Difin, Warszawa [najnowsze wydanie]. 3. Janowicz-Lomott M., Spigarska E., Dąbrowski I., Łyskawa K., <i>Finanse ubezpieczeń</i>, Uniwersytet Gdański 2020. 4. Orechwa-Maliszewska E., Worobiej E., <i>Sprawozdawczość i analiza finansowa banku</i>, Wydawnictwo Naukowe WSFiZ, Białystok [najnowsze wydanie]. 5. Stępień M., Jonas K., Szkarłat A., <i>Rachunkowość zakładów ubezpieczeń. Zbiór zadań</i>, Akademia Ekonomiczna w Krakowie 2004. 6. Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej. 	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.